EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.5.2022
COM(2022) 625 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram 2022

{SWD(2022) 625 final} - {SWD(2022) 640 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram 2022

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanseffekt finansieret af Unionen. Den bidrager til den økonomiske genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer, navnlig til fremme af den grønne og den digitale omstilling, og vil samtidig styrke modstandsdygtigheden og den potentielle vækst i medlemsstaternes økonomier. Den hjælper også med at skabe mere holdbare offentlige finanser og styrke væksten og jobskabelsen på mellemlang og lang sigt. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den [XX.] juni 2022.

---

1 EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

2 EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

(2) Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2022 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til bekræftelsen på det sociale topmøde i Porto i maj 2021 af det fælles tilsagn om at fortsætte gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022 den 25. marts 2022. Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Sverige blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse[4]. Samme dato vedtog Kommissionen forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2022, der indeholder en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, og som blev vedtaget af Rådet den 14. marts 2022.

(3) Ruslands invasion af Ukraine i kølvandet på den globale pandemi har ændret den geopolitiske og økonomiske situation betydeligt. Invasionens indvirkning på medlemsstaternes økonomier har bl.a. kunnet mærkes gennem højere energi- og fødevarepriser og svagere vækstudsigter. De højere energipriser presser især de mest sårbare husholdninger, som er ramt eller risikerer at blive ramt af energifattigdom. EU oplever også en hidtil uset tilstrømning af personer, der flygter fra Ukraine. I den forbindelse blev direktivet om midlertidig beskyttelse den 4. marts 2022 taget i brug for første gang[5] med henblik på at give fordrevne personer fra Ukraine ret til lovligt ophold i EU samt adgang til uddannelse, arbejdsmarkedet, sundhedsydelser, bolig og sociale sikringsordninger.

(4) Under hensyntagen til en økonomisk og geopolitisk situation i hastig udvikling genoptages den brede samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken inden for det europæiske semester i 2022, idet forløbet også tilpasses gennemførelseskravene i forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten som skitseret i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022. Gennemførelsen af de vedtagne genopretnings- og resiliensplaner spiller en vigtig rolle for opfyldelsen af målene for samordning af den økonomiske politik under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev udstedt i forbindelse med semesterforløbet i 2019 og 2020. De landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241, hvilket gælder for alle landespecifikke henstillinger, der blev udstedt før datoen for den modificerede plan.

(5) Den generelle undtagelsesklausul har været aktiveret siden marts 2020[6]. I sin meddelelse af 3. marts 2021[7] indtog Kommissionen den holdning, at beslutningen om,

---

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

5 Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/382 af 4. marts 2022 om konstatering af massetilstrømning af fordrevne personer fra Ukraine som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2001/55/EF og deraf følgende indførelse af midlertidig beskyttelse (EUT L 71 af 4.3.2022, s. 1).

6 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul,
Bruxelles (COM(2020) 123 final af 20.3.2020).

hvorvidt den generelle undtagelsesklausul skal deaktiveres eller fortsat skal anvendes, bør træffes som led i en overordnet vurdering af økonomiens tilstand med niveauet for den økonomiske aktivitet i Unionen eller i euroområdet sammenlignet med niveauet før krisen (ultimo 2019) som det bærende kvantitative kriterie. Den øgede usikkerhed og de alvorlige nedadrettede risici for de økonomiske udsigter som følge af krig i Europa samt de hidtil usete stigninger i energipriserne og de vedvarende forstyrrelser af forsyningskæderne berettiger, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul fortsat er aktiveret i hele 2023.

(6) Ifølge den fremgangsmåde, der følges i Rådets udtalelse af 18. juni 2021 om konvergensprogrammet 2021, bestemmes den finanspolitiske kurs i øjeblikket bedst ud fra ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19, mens udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt[8]. I forbindelse med undersøgelsen af, om den nationale finanspolitik er forsvarlig, og om sammensætningen heraf bidrager til en bæredygtig genopretning i overensstemmelse med den grønne og den digitale omstilling, lægges der foruden den overordnede finanspolitiske kurs også vægt på udviklingen i de nationalt finansierede[9] primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19) samt i investeringerne.

(7) Den 2. marts 2022 vedtog Kommissionen en meddelelse, som udstikker overordnede finanspolitiske retningslinjer for 2023 med henblik på at hjælpe medlemsstaterne med at forberede deres stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning[10]. På grundlag af de makroøkonomiske udsigter i vinterprognosen 2022 bemærkede Kommissionen, at det forekommer hensigtsmæssigt at gå fra en samlet set understøttende finanspolitisk kurs i 2020-2022 til en overvejende neutral samlet finanspolitisk kurs i 2023, samtidig med at der udvises parathed til at reagere på udviklingen i den økonomiske situation. Kommissionen meddelte, at de finanspolitiske henstillinger for 2023 fortsat bør differentieres mellem medlemsstaterne under hensyntagen til eventuelle afsmittende virkninger mellem landene. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at følge disse retningslinjer i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Kommissionen forpligtede sig til at følge den økonomiske udvikling nøje og tilpasse sine politiske retningslinjer efter behov, senest i forbindelse med forårspakken under det europæiske semester i slutningen af maj 2022.

---

7 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Et år siden covid-19 brød ud: finanspolitisk reaktion, Bruxelles (COM(2021) 105 final af 3.3.2021).

8 Skønnene vedrørende den finanspolitiske kurs og dens komponenter i denne henstilling stammer fra skøn foretaget af Kommissionen på basis af de antagelser, der ligger til grund for Kommissionens forårsprognose 2022. Kommissionens forventninger til den potentielle vækst på mellemlang sigt tager ikke højde for de positive virkninger af reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge den potentielle vækst.

9 Dvs. ikke finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten eller andre EU-midler.

10 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Finanspolitiske retningslinjer for 2023, Bruxelles (COM(2022) 85 final af 2.3.2022).

(8) For så vidt angår de finanspolitiske retningslinjer, som blev udstukket den 2. marts 2022, tager de finanspolitiske henstillinger for 2023 hensyn til den forværrede økonomiske situation, den øgede usikkerhed og yderligere nedadrettede risici og den højere inflation sammenlignet med vinterprognosen. Den finanspolitiske reaktion skal derfor tage sigte på at forøge de offentlige investeringer i grøn og digital omstilling og energisikkerhed og på at opretholde købekraften i de mest sårbare husholdninger med henblik på at afbøde virkningerne af energiprisstigningerne og begrænse inflationspresset fra anden runde-effekter ved hjælp af målrettede og midlertidige foranstaltninger; finanspolitikken skal forblive fleksibel, så den kan tilpasses de hurtigt skiftende omstændigheder, og den skal i de enkelte lande afpasses efter deres finanspolitiske og økonomiske situation, herunder med hensyn til eksponering for krisen og tilstrømningen af fordrevne personer fra Ukraine.

(9) Den 28. maj 2021 indgav Sverige sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 4. maj vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan[11]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Sverige på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(10) Den 29. april 2022 fremlagde Sverige sit nationale reformprogram 2022 og sit konvergensprogram 2022 i overensstemmelse med fristen i artikel 4 i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2022 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Sveriges halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(11) Den 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Sverige 2022[12]. Heri foretages der en vurdering af Sveriges fremskridt med hensyn til at gennemføre de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet i 2019, 2020 og 2021, og der gøres status over Sveriges gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen med udgangspunkt i resultattavlen for genopretnings- og resiliensfaciliteten. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer, herunder som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Rapporten indeholder også en vurdering af Sveriges fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelse af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

---

11 Rådets gennemførelsesafgørelse af 4. maj 2022 om godkendelse af vurderingen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan (ST 7772/2022; (ST 7772/2022 ADD 1).

12 SWD(2022) 625 final.

(12) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Sverige efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjorde resultatet heraf den 23. maj 2022[13]. Kommissionen konkluderede, at Sverige er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Sårbarhederne vedrører høje og stigende boligpriser og husholdningernes store gældsætning. Den private gæld steg til 216 % af BNP i 2020, hvilket giver anledning til bekymring på grund af den store andel af gælden, der anvendes til køb af fast ejendom. De finansielle institutioner er eksponeret for ejendomsmarkedet via realkreditlån og lån til erhvervsejendomme og byggefirmaer. Husholdningerne har i stigende grad gældsat sig for at finansiere boligkøb som følge af boligmangel, et overreguleret lejemarked, skattemæssige incitamenter til at optage realkreditlån og faldende renteudgifter. Dette gør dem sårbare over for potentielle renteændringer. Ved udgangen af 2020 udgjorde husholdningernes gæld 188 % af den disponible indkomst og 95 % af BNP. En korrektion kan indvirke negativt på økonomien og muligvis også på banksektoren. Dette kan have en afsmittende virkning på lande med økonomiske og finansielle forbindelser til den svenske økonomi og banksektor. Der er i de seneste år truffet forskellige foranstaltninger til at afhjælpe disse ubalancer, men med begrænset virkning. Der er fortsat væsentlige huller i politikken, navnlig med hensyn til skatteincitamenter til lånefinansieret boligejerskab, boligudbuddet og markedet for lejeboliger.

(13) Den 20. juli 2020 henstillede Rådet, at Sverige i 2020 og 2021 skulle træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning. Det henstillede også, at Sverige skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det. Ifølge data valideret af Eurostat faldt Sveriges offentlige underskud i 2021 fra 2,7 % af BNP i 2020 til 0,2 % i 2021. Sveriges finanspolitiske reaktion understøttede den økonomiske genopretning i 2021, mens de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger faldt fra at udgøre 3,3 % af BNP i 2020 til 2,2 % i 2021. De foranstaltninger, som Sverige har truffet i 2021, er i overensstemmelse med Rådets henstilling af 20. juli 2020. De diskretionære budgetforanstaltninger, som regeringen traf i 2020 og 2021, var hovedsagelig af midlertidig karakter. Samtidig var nogle af de diskretionære foranstaltninger, der blev truffet i perioden 2020-2021, hverken midlertidige eller blev modsvaret af udligningsforanstaltninger, idet de hovedsagelig bestod af flere udgiftsforanstaltninger og indkomstskattelettelser. Ifølge data valideret af Eurostat udgjorde den offentlige gæld 36,7 % af BNP i 2021.

(14) Det makroøkonomiske scenario, der danner grundlag for 2022-konvergensprogrammets budgetmæssige fremskrivninger, er realistisk. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 3,1 % i 2022 og 1,6 % i 2023. Til sammenligning forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 en lavere realvækst i BNP på 2,3 % i 2022 og 1,4 % i 2023. Regeringen forventer, at det samlede underskud vil stige til 0,5 % af BNP i 2022 og vende til et overskud på 0,5 % i 2023. Stigningen i 2022 afspejler hovedsagelig en svagere økonomisk vækst og yderligere udgiftsprioriteter, som tilsammen dominerer afviklingen af nødforanstaltningerne. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvote at falde til 33,5 % i 2022 for derefter at falde yderligere til 30,7 % i 2023. På grundlag af de bebudede politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge

[13] SWD(2022) 639 final.

Kommissionens forårsprognose 2022 et offentligt underskud på 0,5 % af BNP i 2022, som vendes til et overskud på 0,5 % i 2023. Dette er i overensstemmelse med det underskud, der forventes ifølge konvergensprogrammet 2022. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes den offentlige gældskvote at ligge på nogenlunde samme niveau, nemlig 33,8 % i 2022 og 30,5 % i 2023.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) at være på 1,9 %. Dette skøn tager dog ikke højde for virkningerne af de reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge Sveriges potentielle vækst.

(15) I 2022 udfasede regeringen størstedelen af de foranstaltninger, der blev truffet som reaktion på covid-19-krisen, hvilket betyder, at de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger forventes at aftage fra 2,2 % af BNP i 2021 til 1,2 % i 2022. Den offentlige saldo påvirkes af de foranstaltninger, der er vedtaget for at imødegå de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes at udgøre 0,4 % af BNP i 2022 og 0,0 % af BNP i 2023[14]. Sammenlignet med EU-gennemsnittet har Sveriges økonomi en lavere energiintensitet, ligesom andelen af husholdningernes udgifter til energi er lavere[15]. Disse foranstaltninger består af sociale overførsler til husholdningerne for at kompensere for højere elpriser og nedsættelser af brændstofafgifterne i landbruget, skovbruget og fiskerisektoren. Foranstaltninger er blevet bebudet som midlertidige. Hvis energipriserne fortsat er høje også i 2023, kan nogle af disse foranstaltninger dog videreføres. Nogle af disse foranstaltninger er ikke målrettede, navnlig overførslerne til husholdningerne til dækning af de højere elpriser. Omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine forventes i Kommissionens forårsprognose 2022 at udgøre 0,1 % af BNP i 2022 og 2023[16], mens de øgede forsvarsudgifter beløber sig til lige under 0,1 % af BNP alene i 2022.

(16) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Sverige[17] i 2022 fastholder en understøttende finanspolitisk kurs, som omfatter finanseffekten af genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opretholder nationalt finansierede investeringer. Det henstillede også, at Sverige, når den økonomiske situation tillader det, skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, og samtidig skulle øge investeringerne med henblik på at løfte vækstpotentialet.

(17) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 og de oplysninger, der er indeholdt i Sveriges konvergensprogram 2022, forventes den finanspolitiske kurs i 2022 at være

---

14 Disse tal repræsenterer niveauet for de årlige budgetomkostninger ved de foranstaltninger, der er truffet siden efteråret 2021, herunder løbende indtægter og udgifter samt — hvor det er relevant, foranstaltninger vedrørende investeringsudgifter.

15 Den andel af husholdningernes udgifter, der går til energi, måles ved hjælp af vægten af energikomponenten i HICP-kurven.

16 Det samlede antal fordrevne personer fra Ukraine i EU formodes gradvist at nå op på 6 mio. inden udgangen af 2022, og deres geografiske fordeling anslås på grundlag af størrelsen af den eksisterende diaspora, den relative befolkningsstørrelse i den modtagende medlemsstat og den faktiske fordeling af fordrevne personer fra Ukraine på tværs af EU pr. marts 2022. Hvad angår budgetudgifterne pr. person er skønnene baseret på Kommissionens Fælles Forskningscenters mikrosimuleringsmodel, idet der tages højde for både de kontantoverførsler, som disse personer eventuelt har ret til at modtage, samt naturalydelser såsom uddannelse og sundhedspleje.

17 Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Sveriges konvergensprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 131).

understøttende med -0,6 % af BNP som henstillet af Rådet[18]. Sverige agter løbende at støtte genopretningen ved at udnytte genopretnings- og resiliensfaciliteten til at finansiere yderligere investeringer som henstillet af Rådet. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at stige med 0,1 procentpoint af BNP i forhold til 2021. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et neutralt bidrag til den finanspolitiske kurs i 2022[19]. Som henstillet af Rådet agter Sverige derfor at bevare nationalt finansierede investeringer. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) i 2022 at indebære et ekspansivt bidrag på 0,4 procentpoint til den samlede finanspolitiske kurs. Dette omfatter den yderligere virkning af ovennævnte foranstaltninger til afhjælpning af de økonomiske og sociale følger af stigningen i energipriserne (0,4 % af BNP) samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP).

(18) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes den finanspolitiske kurs i 2023 at ligge på + 1,3 % af BNP under antagelse af en uændret politik[20]. Sverige ventes i 2023 fortsat at udnytte tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten til at finansiere yderligere støtte til genopretningen. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at stige med 0,1 procentpoint af BNP i forhold til 2022. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et lettere kontraktivt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,1 procentpoint af BNP i 2023[21]. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) at indebære et kontraktivt bidrag på 1,1 procentpoint i 2023 til den samlede finanspolitiske kurs. Dette omfatter virkningen af udfasningen af de foranstaltninger, der tager sigte på at afhjælpe de højere energipriser (0,4 % af BNP).

(19) Ifølge konvergensprogrammet for 2022 forventes det offentlige overskud gradvist at stige til 0,8 % af BNP i 2024 og til 1,4 % i 2025. Det offentlige underskud ventes derfor at forblive under 3 % af BNP inden for programmets tidshorisont. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvote fortsat at falde, nemlig til 28,9 % i 2024, for derefter at falde yderligere til 26,4 % i 2025. På grundlag af Kommissionens analyse forekommer risikoen for, at gælden er uholdbar på mellemlang sigt, at være lav.

(20) Kombinationen af høje boligpriser og husholdningernes gæld udgør en risiko for en ukontrolleret korrektion. Sverige har i de seneste år gennemført en række makroprudentielle foranstaltninger for at nedbringe husholdningernes gæld i forhold til indkomsten og værdien af den belånte ejendomme. Der findes dog stadig andre incitamenter til at låne og påtage sig gæld. De hidtidige politiske foranstaltninger har derfor haft en begrænset effekt på væksten i realkreditlån. Huspriserne har været stigende siden midten af 1990'erne og har overhalet væksten i husstandsindkomsten.

---

18 Hvis indikatoren er negativ (positiv), betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over (under) den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv (kontraktiv) finanspolitik.

19 Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

20 Hvis indikatoren er negativ (positiv), betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over (under) den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv (kontraktiv) finanspolitik.

21 Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

Denne tendens tog til i 2021, idet de nominelle boligpriser steg med 11,3 % på årsbasis i tredje kvartal. Hovedårsagerne hertil er skatteincitamenter, der begunstiger boligejerskab og realkreditgæld, lempelige lånevilkår og relativt lave renter på afdrag på realkreditlån. Det samlede skattetryk på fast ejendom er forholdsvis lavt i Sverige som følge af generøse skattefradrag for renteudgifter på realkreditlån og lave løbende ejendomsskatter. Da kapitalvindingsskatten er blevet sænket i 2020 og 2021 for at reducere omkostningerne for eksisterende boligejere i forbindelse med huskøb eller flytning, kan denne ændring have hævet adgangsbarrieren for førstegangskøbere en smule som følge af en stigning i huspriserne. Til trods for en betydelig stigning i nybyggeriet i de seneste år og en stigning i antallet af udstedte byggetilladelser forventes det, at der fortsat vil være mangel på boliger i de kommende år. Dertil kommer, at den eksisterende boligmasse ikke udnyttes effektivt. Disse to ting gør det sværere for folk at skifte job og bidrager sandsynligvis til ulighed mellem generationerne. På markedet for lejeboliger kommer regulerede huslejer til under markedspriserne en begrænset gruppe af husholdninger til gode. Der er ingen forbindelse mellem huslejen og husstandens behov og indkomst. Der ville kunne opnås effektivitetsgevinster, hvis huslejerne fulgte markedspriserne bedre med lejestøtte baseret på indkomst og nettoformue.

(21) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i og bilag V, kriterie 2.2, til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse hjælper med at håndtere alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Sverige i forbindelse med det europæiske semester i 2019 og 2020, såvel som i alle landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt før datoen for vedtagelse af planen. Den indfører navnlig reformer og investeringer, der tager sigte på at støtte den grønne og den digitale omstilling, gøre sundhedssystemet mere modstandsdygtigt, reducere risikoen for hvidvask af penge og højne uddannelses- og færdighedsniveauet.

(22) Gennemførelsen af Sveriges genopretnings- og resiliensplan forventes at bidrage til yderligere at fremme den grønne og den digitale omstilling. Foranstaltningerne til støtte for klimamål i Sverige omfatter et beløb, der svarer til 44 % af planens samlede tildeling, mens foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 21 % af planens samlede tildeling. En fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen i overensstemmelse med de relevante milepæle og mål vil hjælpe Sverige med at komme sig hurtigt oven på covid-19-krisen og samtidig styrke landets modstandsdygtighed. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

(23) Sverige forelagde programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken i perioden november 2021 og februar 2022[22]. Sverige vil i overensstemmelse med

[22] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159).

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 tage hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i forbindelse med programmeringen af midlerne under samhørighedsfondene for perioden 2021-2027. Dette er en forudsætning for at øge effektiviteten og få størst mulig merværdi af den finansielle støtte, der modtages via samhørighedsfondene, og samtidig fremme koordineringen, komplementariteten og sammenhængen mellem disse fonde og Unionens øvrige instrumenter og fonde. En vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten og af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken kræver også, at flaksehalsene for investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling og en afbalanceret territorial udvikling fjernes.

(24) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplan skal håndtere, står Sverige over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med i) overvurderede boligpriser kombineret med en fortsat stigning i husholdningernes gæld ii) ulige uddannelsesmuligheder for socialt dårligt stillede elever og elever med indvandrerbaggrund og behovet for at integrere dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet og iii) behovet for yderligere at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, også fra Rusland.

(25) Til trods for gode resultater generelt påvirker uligheder i det svenske uddannelsessystem niveauet af grundlæggende færdigheder hos elever fra dårligt stillede socioøkonomiske baggrunde og migrantbaggrund. Forskellen mellem de resultater, der opnås af elever født i Sverige og elever født i udlandet, er steget markant på baggrund af en fordobling af antallet af elever med migrantbaggrund i perioden 2009-2018. Selv om internationale testresultater viser, at der er sket en forbedring af de grundlæggende færdigheder generelt, er forskellen i læsefærdigheder blandt elever med og uden migrantbaggrund den største i EU. Antallet af elever, der forlader skolen tidligt, er desuden langt højere for elever født i udlandet. Ulighederne på uddannelsesområdet er stigende og hænger ofte sammen med de begrænsede muligheder for skolevalg for elever med migrantbaggrund. Forskellen i uddannelsesresultater har stor indvirkning på, hvilke muligheder elever i ugunstigt stillede situationer har for at udvikle de færdigheder, der skal til for at finde beskæftigelse. Der er muligheder for at forbedre opbygningen og forvaltningen af uddannelsessystemet, herunder indskrivningsprocessen, og for at afhjælpe den vedvarende mangel på kvalificerede lærere for at fremme kvaliteten og ligheden i uddannelsessystemet. Sverige står også over for udfordringer med hensyn til at integrere lavt uddannede og udenlandsk fødte personer på arbejdsmarkedet. Samlet set bidrager dette til en fortsat lav deltagelse på arbejdsmarkedet og mangel på færdigheder for et betydeligt antal arbejdstagere.

(26) I overensstemmelse med den opfordring, som EU's stats- og regeringschefer fremsatte i Versailleserklæringen, er formålet med REPowerEU-planen at udfase Den Europæiske Unions afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Med henblik herpå er man i dialog med medlemsstaterne i færd med at udpege de bedst egnede projekter, investeringer og reformer på nationalt, regionalt og EU-plan. Disse foranstaltninger skal reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer og flytte importen af fossile brændstoffer væk fra Rusland.

(27) Det er afgørende at øge indsatsen for at nå de mål for vedvarende energi, der er fastsat i den nationale energi- og klimaplan. Selv om vedvarende energikilders andel af det samlede energiforbrug i Sverige er blandt de højeste i EU (51,1 % i 2020), hører Sverige blandt de medlemsstater, der har det højeste energiforbrug pr. person. En stor andel af Sveriges drivhusgasemissioner stammer desuden fra transportsektoren,

navnlig vejtransport. Denne sektor er fortsat stærkt afhængig af olie, som udgør 17,7 % af det samlede energimiks. Dertil kommer, at kapacitetsbegrænsningerne i elforsyningen og elforsyningsnettet forværredes i 2021, navnlig i det sydlige Sverige, hvilket begrænsede udvidelsen og placeringen af kommercielle aktiviteter der. Dette problem forværres yderligere af den manglende transmissionskapacitet mellem nord og syd. Der er behov for yderligere investeringer i vedvarende energikilder, net- og netværkskapacitet og sammenkobling mellem landets regioner for at nå det nationale mål om, at al elektricitet skal komme fra vedvarende energikilder senest i 2040, og at der skal opnås kulstofneutralitet senest i 2045. En yderligere forenkling af de procedurer, der skal følges ved indhentning af tilladelse, ville lette byrden i forbindelse med udbredelsen af vedvarende energi, navnlig vindkraft. Det er desuden vigtigt at reducere energiforbruget ved at øge energieffektiviteten og dermed reducere CO_2-emissionerne og energiomkostningerne for forbrugere og virksomheder. En forøgelse af investeringerne i vedvarende energi og elektrificering, afhjælpning af infrastrukturflaskehalse, fremme af energieffektiviteten og en reduktion af forbruget af fossile brændstoffer i transportsektoren vil bidrage til at mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer, også fra Rusland. Andelen af fossile brændstoffer (2,6 % gas, 3,2 % kul og 17,7 % olie i 2020) i det svenske energimiks er betydeligt lavere end EU-gennemsnittet (24,4 % gas, 10,8 % kul og 32,7 % olie i 2020). Der er dog mulighed for yderligere at reducere Sveriges afhængighed af russiske fossile brændstoffer. Dette er især tilfældet hvad angår olie (i 2020 kom 20 % af importen af raffineret olie og 8 % af den samlede import af råolie fra Rusland) og hvad angår gas (i 2020 kom 13 % af den samlede import af gas fra Rusland). Selv om afhængigheden af importeret gas- og olie fra Rusland er betydelig, er den under EU-gennemsnittet på 44 % for så vidt angår gas, 23 % for så vidt angår råolie og 35 % for så vidt angår raffineret olie fra Rusland[23]. Fremme af sammenkoblingsprojekter med nabolande kan desuden i lyset af de seneste geopolitiske begivenheder styrke Sveriges energiforsyningssikkerhed og evne til at tilpasse sig regionale forskelle. Det skal bemærkes, at der er behov for at hæve ambitionsniveauet yderligere med hensyn til at reducere drivhusgasemissionerne, øge anvendelsen af vedvarende energi og forbedre energieffektiviteten, hvis Sverige skal opfylde "Fit for 55"-målene.

(28) Den hurtigere omstilling til klimaneutralitet og væk fra brugen af fossile brændstoffer vil medføre betydelige omstruktureringsomkostninger i adskillige sektorer, men Sverige vil som led i samhørighedspolitikken kunne trække på mekanismen for retfærdig omstilling til at mindske omstillingens socioøkonomiske virkning i de hårdest ramte områder. Sverige vil også kunne trække på Den Europæiske Socialfond Plus til at forbedre beskæftigelsesmulighederne og styrke den sociale samhørighed.

(29) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået konvergensprogrammet 2022, og dets holdning[24] afspejles i henstilling 1 nedenfor.

(30) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram 2022 og konvergensprogrammet 2022. Dets henstillinger efter artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1 og 2 nedenfor. De politikker, der er omhandlet i henstilling 1 og 2,

[23] Eurostat (2020), import fra Rusland i forhold til den samlede import af naturgas, råolie og stenkul. For gennemsnittet for EU-27 er den samlede import baseret på import fra lande uden for EU-27. For Sverige omfatter den samlede import handel inden for EU. Råolie omfatter ikke raffinerede olieprodukter.

[24] I henhold til artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

bidrager bl.a. til at afhjælpe ubalancer i forbindelse med det dårligt fungerende boligmarked og overvurderede boligpriser kombineret med en fortsat stigning i husholdningernes gæld,

HENSTILLER, at Sverige i 2022 og 2023 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. sikre i 2023, at væksten i nationalt finansierede løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs, under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine; være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation; øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten, RePowerEU og andre EU-fonde; for perioden efter 2023, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt; mindske risiciene i forbindelse med husholdningernes høje gæld og ulighederne på boligmarkedet ved at sænke skattefradraget for renteudgifter på realkreditlån eller ved at øge de løbende ejendomsskatter; stimulere investeringer i boligbyggeri for at afhjælpe de mest presserende mangler, navnlig ved at fjerne strukturelle hindringer for byggeri og ved at sikre udbuddet af grunde, der må bygges på; øge effektiviteten på boligmarkedet, bl.a. ved at indføre reformer af lejemarkedet

2. fortsætte gennemførelsen af sin genopretnings- og resiliensplan i overensstemmelse med de milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse af 4. maj 2022; hurtigt afslutte forhandlingerne med Kommissionen angående programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken for 2021-2027 med henblik på at påbegynde gennemførelsen

3. mindske den indvirkning, som elevernes socioøkonomiske baggrund og migrantbaggrund har på deres uddannelsesmæssige resultater ved at give lige muligheder for adgang til skoler og ved at afhjælpe manglen på kvalificerede lærere; udvikle færdigheder hos dårligt stillede grupper, herunder personer med migrantbaggrund, ved at tilpasse ressourcer og metoder til deres behov for at hjælpe dem med at blive integreret på arbejdsmarkedet

4. mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og fremme yderligere investeringer i netinfrastruktur, styrke elsammenkoblingerne i landet for at sikre tilstrækkelig netkapacitet, forbedre energieffektiviteten og yderligere strømline procedurerne for indhentning af tilladelser i forbindelse med projekter inden for vedvarende energi.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand